

ДЕПОЗИТНИ
1924 г. № 539

ХРИСТИЯНКА

списание за
християнското
семејство

92
135

София * 1924 * година I. книга 10

СПИСАНИЕ ХРИСТИЯНКА

ГОДИНА ПЪРВА, 1924

КНИГА 10, ФЕВРУАРИЙ

С Ъ Д Ъ Р Ж А:

ОТРОКЪТЪ ИИСУСЪ ВЪ ИЕРУСАЛИМСКИЯ ХРАМЪ, СТРАДАНИЕ СЪ ХРИСТА, БОГОМАТЕРЬ СЪ ПРЪДВЕЧНИЯ МЛАДЕНЕЦЪ (Картини)

МЕЖДУ НАРОДА СЪ ХРСТОВИЯ ФАКЕЛЪ ВЪ РЖЦЪ — протонерей *Ив. Гошевъ.*

УСПОКОЕНИЕ (Стихотворение) — *Люб. Бобевски.*

О, НЪМА АЗЪ ДА ПАДНА (стихотворение) — *Люб. Бобевски.*

ИЗПОВЪДЪ И ПРИЧАСТИЕ (разказъ) — *А. Г-ва.*

СЕСТРИ ОТЪ „БЪЛИЯ КРЪСТЪ“ ВЪ ЕГИПЕТЪ (фотография).

СПАСИ МЕ (Ноти) — *Г. Атанасовъ.*

СИЛАТА НА ХРИСТИЯНСТВОТО — *А. Ш-въ.*

СВ. ПАВЛА ВИТЛИЕМСКА — край.

НАУКА И РЕЛИГИЯ — прѣводъ.

ПЕДАГОГИЧЕСКИ БЕСЪДИ: Единично или училищно възпитание — *Й-овъ.*

СЕСТРИ ОТЪ „БЪЛИЯ КРЪСТЪ“ ВЪ ЕГИПЕТЪ — фотография).

НАШИЯТЪ ПЕЧАТЪ ЗА ЖЕНАТА — Новото общество, чрѣзъ духовното издигане на жената-майка.

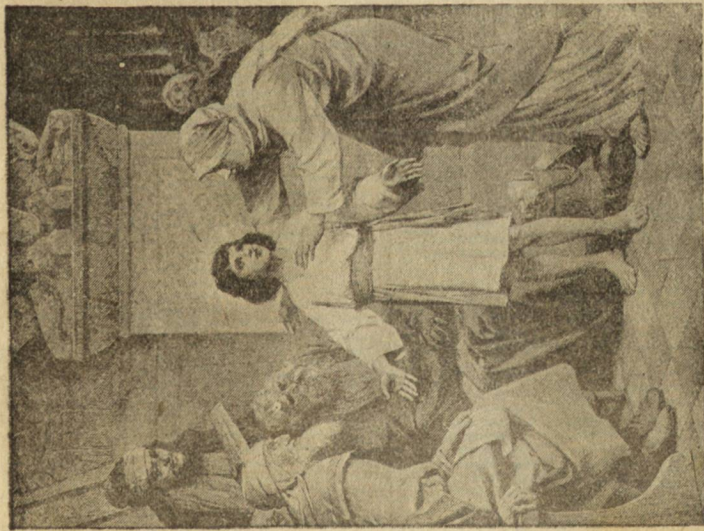
ДОМАКИНСКИ ИЗВЪСТИЯ: Пазене на мебелитъ; пазене на зелето; противъ молци, дървеници; лакиране и полиране на разни прѣдмети; дѣтски играчки.

ДУХОВНИ БИСЕРИ: О, Царю небесни! — *Манахиня Павла.*

БЪЛЪЖКИ.

ПОЩА.

КНИГОПИСЪ.

Отрокът Иисусъ въ Иерусалимския храмъ

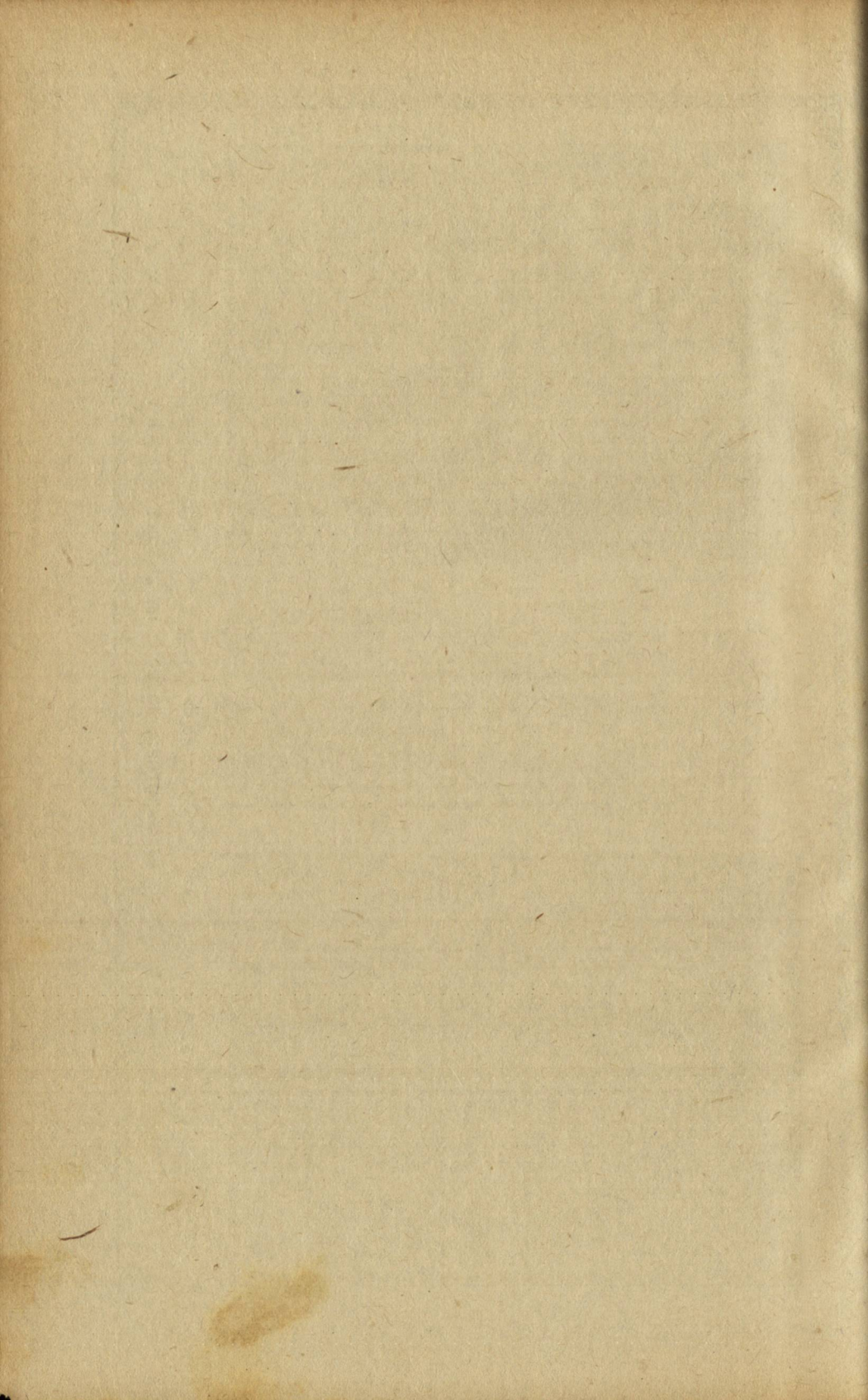

Страдание съ Христа

Богоматерь съ прѣдвѣчния Младенецъ

Изъ религиознитѣ картини, издание на „Бѣлия Кръсть“.

ХРИСТИЯНКА

СПИСАНИЕ ЗА ХРИСТИЯНСКОТО СЪМЕЙСТВО

Между народа съ Христовия факелъ въ ржцѣ.

Апелъ и допитване до ржководителнитѣ тѣла, членовѣтъ и членкитѣ на добротворно-просвѣтнитѣ Православни Християнски Братства въ Царството.

Катастрофа слѣдъ катастрофа сполѣтяватъ племето ни... Защо? — Защото нѣма вече мораль между насъ, нѣма Божие благословение, нѣма вѣра въ душитѣ ни.

Всуе хората на политическата дѣйность, държавници, социолози и законодатели се опитватъ да уталожатъ накупѣлитѣ страсти, — всуе ще бждатъ всички усилия, докато не подиримъ Бога.

Трѣбва най-добритѣ и прѣданни на Христа измежду насъ — тъкмо тѣзи, които отъ избликъ на съзнание и вѣра въ Бога сж се организирали въ християнски братства, да отидатъ между народа. Не за да държатъ слова и рѣчи, защото не всички могатъ да вършатъ това. Но да идатъ между народа и съ общение, срѣщи и разговори да му разкриятъ душата си. Освѣнъ това тѣ могатъ да *разнасятъ духовна литература*. А тя е свѣтина, факелъ... Днесъ печатѣтъ е сила. Кой ще отрече, че днешниятъ вѣстникъ, напр., не влияе върху живота? — че тѣзи ми-

лиони хвърчащи листове, които ежедневно нзлизатъ изъ подъ печатарскитѣ машини, не отиватъ въ народа и не се поглъщатъ жадно? Но ние, християнитѣ, малко се замислюваме върху въпроса — християнски ли сж тѣзи, хиляди вѣстници? Не, тѣ не сж християнски! По коледа и великденъ тѣ изнасятъ лицемѣрни „християнски“ статии само по традиция. А какво правимъ ние, за да разпространяваме срѣдъ народа християнски печатни произведения? — Нищо!

Ние не сме се още самосъзнали като християни. Врѣме е вече изъ цѣлата ни родна земя да се чуе повикъ: „Християни, самосъзнайте се! Християни отъ градове, села и колиби, обединявайте се!“ Не се срамувай, драги брате, да се признаешъ открито за християнинъ! Когато въ живота видишъ, какъ прости хора, хора безъ всѣка духовна и морална култура, почнатъ да хулятъ Богъ, вѣра и мораль, излѣзъ срѣшу тѣхъ и радостно имъ заяви, че си християнинъ, и че

не само не се срамуваш да си християнинъ, но дори смѣташъ това за чeсть. Вижъ какво прави всѣки политически агитаторъ, земи урокъ отъ него. Вижъ жената комунистка или адвентистка или дѣновистка — тѣ ходятъ отъ къща на къща и разнасятъ своята литература. Тѣ не казватъ: нека вѣшиятъ партиенъ сѣвѣтъ, нека американския бордъ за пропаганда въ България, или нека Дѣновъ сами разнася „своитѣ“ книги. Тѣ смѣтатъ дѣлото за свое дѣло и всѣки отъ тѣхъ се труди да работи за общото дѣло, за идеята.

Ние имаме духовни вѣстници и списания, брошурки, хвърчащи листове и научни издания, защо да не ги разпространяваме срѣдъ народа? Кой е виновенъ че Църковенъ вѣстникъ, Духовна култура, Пастирско дѣло, Народенъ стражъ, Християнинъ и др. вѣстници и списания иматъ малко абонати и издателствата имъ едва посрѣщатъ направенитѣ по печатането разноски? Виновенъ ли е Св. Синодъ, че е издалъ множество прѣкрасни исторически, богословски и пр. книги, голѣма частъ отъ които днесъ стоятъ неразпродадени? Виновно ли е братството на Бѣлия Кръсть, че издава „Християнка“, редактирана до сега безплатно отъ хора, които желаятъ прѣди всичко да служатъ на една идея? Вѣрно е, че сп. „Християнка“ — може смѣло да се каже, — едничкото наше сѣмейно християнско списание, се посрѣщна много добрѣ и достигна до 4,000 абонати. Но това не е достатъчно. Мно-

гото писма които се получаватъ отъ всѣкъждѣ въ редакцията, рисуватъ прѣдъ насъ още по-широки перспективи. Всѣко сѣмейство, въ което случайно е попаднала нѣкоя книжка отъ списанието, бърза да се запише. А това говори — че е необходимо да се разнесе и до послѣднитѣ и най-затнѣтени жгли на родната ни земя името на това тѣй високо оцѣнявано сѣмейно християнско списание.

Фактътъ, че най-много абонати *Християнка* има измежду членоветѣ и членкитѣ на православнитѣ братства говори ясно, че числото на абонатитѣ ще се удесетори, акози правителнитѣ тѣла на тѣу братства направятъ допитване до своитѣ членки и членове — желаятъ ли тѣ да станатъ и апостоли за разпространение на духовната книжнина. Ние сме убедени, че всѣки добъръ християнинъ ще се съгласи съ радостъ.

Ето защо ние умоляваме управителнитѣ тѣла на братствата да свикатъ обли събрания и сложатъ на обсъждане слѣднитѣ въпроси:

1. Не намиратъ ли членоветѣ и членкитѣ на православнитѣ християнски братства, че е крайно необходимо да се започне усиленна книжовна агитация срѣдъ народа?

2. Нагърбва ли се всѣки членъ или членка да запише по 2—3 абонати на нѣкое духовно списание? Не бива да се прави разлика между едно и друго духовно списание, стига то да е православно и да е признато отъ духовнитѣ влас-

ти: главната идея трѣбва да бжде — колкото повече духовната литература се разпространи между народа, толкова той по-щеще се просвѣти отъ Христовото учение и атакитѣ на безбожието ще могатъ да срѣщатъ отпоръ.

3. Полезно ли ще е ако два пѣти прѣзъ годината се уреждатъ повсѣмѣстни агитационни седмици за разпространението на духовна литература отъ страна на членовѣтѣ и членкинтѣ на православнитѣ християнски братства. Едната седмица да бжде въ началото на годината — за записване абонати за духовни периодични издания и агитация срѣщу безбожието и втората седмица — за разпространяване на непериодична християнска литература (бршшури, хвѣрчащи листове, книги и пр) и агитация между населението за основаване братства въ онѣзи села и градове, гдѣто още не сж образувани такива.

4. При какви условия би могло да се подеме и реали-

зира това агитационно дѣло.

Въпросътъ е важенъ. Смѣлото му реализиране ще засили желанието за работа, ще сплоти братствата, ще донесе духовенъ подемъ, ще съкруши разрушителнитѣ атаки на безбожието, ще засили слабата ни религиозна литература и ще даде възможность благодатнитѣ лѣчи на Христовото учение да огрѣятъ надлъжъ и на ширь родната ни земя.

Умоляваме братски управителнитѣ тѣла на всички добротворно-просвѣтителни православно-християнски братства да побързатъ съ свикването на въпроснитѣ събрания и увѣдомятъ редакцията на сп. „Християнка“ най-късно до срѣдата на м. априлъ, за да може въ слѣдващата книжка на „Християнка“ да се изнесагъ резултатитѣ на тази анкета, та оврѣме да се пристѣпи къмъ работа.

Прот. Ив. Гошевъ.

Къмъ абонатитѣ на „Християнка“

Тѣ се умоляватъ:

1) Да си изплатятъ абонамента, ако не сж го платили. Особено това се отнася до отцитѣ свещеници, мнозина отъ които не сж платили.

2) Да съобщатъ въ редакцията: желаятъ ли да получаватъ „Християнка“ и прѣзъ II год., за да можемъ да се ориентираме, а не като прѣзъ тая, та да се изчерпва списанието, и

3) На всички стари абонати, изплатили I-та год., ще пращаме и II-та, като ги считаме за редовни абонати. Които не искатъ да получаватъ списанието за II година, нека съ писмо ни съобщатъ това.

Любомиръ Бобевски.

Успокоение.

Зора се сипна... Слънцето златисто
Усмихна ми се... И блаженъ,
Честитъ, съ наивна дѣтска радостъ,
срѣщнахъ

Тъй хубавия Божи день!

Прибулваше до вчера небесата
Черъ облакъ буреносен; днесъ —
Ни поменъ нѣма... Всичко се
засмѣло,
Запѣли птички въ китни лѣсъ...

Шурти поточето игриво, лудо, —
Отъ сини ведри небеса
Огледва слънцето ликътъ си чуденъ
Въвъ ситно сребрата роса!

Въ сърцето ми до вчера буря бѣше,
Днесъ лѣха пролѣтенъ зефиръ,
Царѣха вчера въ него вихри, —
днеска
Любовъ, спокойствие и миръ!

На Тебе, Татко азъ възнасямъ
мойтъ
Молитви топли отъ сърце,
Защото облацитѣ Ти разгони
Прѣдъ многострадно ми лице...

Любомиръ Бобевски.

О, нѣма азъ да падна!..

Разбиха се мечтитѣ ми кристални
Като талазъ ѝ брѣгъ скалистъ,
Слана попари моитѣ идеи
И моя земенъ блѣнъ лжистъ!

Потъва ладията ми строшена
Срѣдъ разбѣснѣлото море; —
О, тежко е безъ идеали и безъ
Олтаръ свещенъ тукъ да се мре!

Азъ нѣмамъ Вѣра вече, ни
Надежда,

Самотенъ съмъ и ще умра
Срѣдъ нощъ дълбока и неще
дочакамъ

Лжи на златната зора!..

Но гласъ дочувамъ азъ отъ вжтрѣ
властенъ:

— Зашо тжжишъ прѣдъ тозъ
олтаръ?

Бжди и твърдъ и смѣлъ и съ
духъ отъ лава,

На своята воля господарь!..

О, чудо — блѣснаха в'душа ми тъмна
И Вѣра свѣтла и Любовъ,

Надежда въ мигъ прѣпѣлни ми
гърдитѣ, —

Азъ вслушалъ бѣхъ се въ
мощенъ зовъ!..

ЧИТАТЕЛИ, разпространявайте изданията на „БЪЛИЯ КРЪСТЪ“: „ХРИСТИЯНКА“, „ВѢРА и ЖИВОТЪ“ и религиознитѣ картинки. Послѣднитѣ сж отличенъ подаръкъ за дѣцата. Тия картини сж творение на най-именититѣ европейски и руски художници. Тѣ се дѣлятъ на четири серии: НОВОЗАВѢТНА, ВЕТХОЗАВѢТНА, ЦЪРКОВНОИСТОРИЧЕСКА и нравствено символическа.

Изповѣдь и причастие.

Когато живѣхъ въ гр. С., Не единъ пжтъ чувахъ за близкия мо-настирь, за свещеника въ него и за извършваната изповѣдь. И азъ съ цѣлата си душа се стремѣхъ къмъ тоя необикновенъ свещеникъ, надѣвайки се да получа чръзъ него милость и благодать Божия. Господь изпълни моето желание. Азъ се изповѣдахъ у о. В., и отъ неговитѣ ржцѣ се причастихъ.

Помня, бѣше твърдѣ рано, когато ние съ моята леля дойдохме въ манастиря. Въ църквата бѣ полумрачно: свѣтѣха само кандилата и свѣщитѣ. Народъ имаше много отъ околнитѣ мѣста... Смятно помня църквата. Въ паметята ми сж само иконитѣ на Св. Иоанъ Рилски и Богоматерь. Останалото почти всичко се е изгладило. Прѣживнитѣ тогава чувства засѣниха всичко друго, всички подробности на околното...

Отца В. чакаха съ нетърпѣние. Около амвона бѣше особено тѣсно. Когато той се показа на амвона, всички се впуснаха срѣщу му. Азъ не можахъ да го видя, поради народа. Когато се започна изповѣдѣта, клисарьтъ ни заведе тамъ, гдѣто о. В. изповѣдваше, гдѣто стояха нѣкакви си костници, покрити съ сукно.

Малко трѣбваше да чакамъ, за да ми дойде реда. Отвори се тежката врата, и на нея се показва свещеникътъ. Неговиятъ благообразенъ видъ, съ бѣлизнината на косата и брадата, съ кръстъ и съ наржавници съ свѣтещи драгоценни камъни, напомняха нѣкой ветхозавѣтенъ първосвещеникъ. Той огледа всички присжтствуващи и се спре, като че нѣщо чакаше. „Вървете!“ — пришепна ми стояща-

та редомъ съ мене г-жа. Азъ тръгнахъ. Свещеникътъ ме пропусна затвори вратата и се спрѣ при аналоя.

„На колко години сте, чадо? — кротко попита той съ своя тънъкъ, като че ли женски гласъ, непрѣжснато гледайки въ моето лице. Азъ казахъ.

Слѣдъ това той ми зададе още нѣколко подобни въпроси.

Азъ слушахъ и отговаряхъ разсѣяно, почти машинално. Очаквахъ нѣкаква необикновена изповѣдь отъ тоя свещеникъ, за кгото чувахъ тѣй много необикновени нѣща. Събирайки мислитѣ си, азъ се обръщахъ къмъ Кръста, вътрѣшно молейки се на милосърдния Господь, и просейки отъ Него помощъ и милосърдие. Извадихъ листчето, на което бѣхъ записала грѣховетѣ си, и искахъ по него да се изповѣдвамъ прѣдъ свещеника. Той взе листчето отъ ржцѣтъ ми, бѣгло го прѣгледа и отново спрѣ своя погледъ върху ми. Азъ гледахъ на него съ недоумѣние. Нѣколко секунди той мълчеше. „Навѣрно самъ той ще иска да пита за грѣховетѣ“, — помислихъ азъ и очаквахъ...

„Чадо, всички ли свои грѣхове сте записали?“, — попита той най-послѣ, като се опрѣ съ лакътъ на аналоя.

— Всички, дѣдо, — побързахъ да отговоря, очудена отъ това, че той може да се съмнѣва въ моята искренность, тогава когато азъ дойдохъ къмъ самичкия Богъ, и говоря прѣдъ Самия Спаситель...

— Зная, зная, чадо, че Вие сте напълно искренни!, — побърза той да ме успокои. Но погледнете, колко малко грѣхове има тукъ. Чо

вѣкъ, като гледа на това листче, може да си помисли, че вие сте почти праведница!

Съ растеше очудване азъ мълчахъ... „Тогава какво да правя, какъ да се изповѣдамъ?“ — носѣше се мисль изъ главата ми...

— „Вие, чадо, мислите, че можете да прѣброите всички ваши грѣхове“, — продължи свещеникътъ. Но възможно ли е това? Възможно ли е да прѣповторите и запишите всички ваши грѣшни мисли и чувства? Това би заприличало на туй, да се качите на планина и да изброявате всички пѣсчинки подъ своитѣ крака!...

Въ недоумѣние азъ продължавахъ да мълча, незнайки, какво да кажа и неразбирайки, къмъ какво води всичко това и какво иска отъ мене свещеникътъ.

Той сѣщо мълчеше и продължаваше да ме гледа въ лицето.

— Тогава, дѣдо какъ да се изповѣдамъ? Азъ не зная, — казахъ, най-послѣ, готова да заплача..

Като помълча още малко, той ми покри главата съ епатрахилия си и произнесе разрѣшителната молитва...

Азъ бѣхъ поразена... „Азъ не се изповѣдахъ, — съ ужасъ мислѣхъ азъ, — какъ ще пристѣпя къмъ Св. Тайна?!...“

А свещеникътъ мълчеше и отново втренчено гледаше въ мене..

Ето въ ржцѣтъ ми отъ нѣкъдѣ се появи малка иконичка. Той ми я подаде и каза;

„Ето св. мѣченица Евтимия Всехвална! Азъ искамъ, тая иконичка да стои всѣкога у васъ тукъ, — и при тия думи той показваше на гърдитѣ ми.“

Азъ взехъ иконичката, цѣлунахъ я, но нѣкакъ разсѣяно, почти машинално. Въ главата ми бѣше са-

мо съзнанието: „Азъ не се изповѣдахъ, и не зная какъ да се изповѣдамъ... Азъ нищо не зная, нищо не умѣя“... И сърдцето ми се прѣпълни съ чувство на съкрушение... Искаше ми се да не излизамъ, — азъ все очаквахъ нѣщо... И свещеникътъ гледаше въ лицето ми и сѣкашъ нѣщо очакваше... Най-послѣ той тихо трѣгна къмъ вратата. Сви се сърдцето ми...

— Дѣдо, — изведнажъ горещо се изтрѣгна изъ гърдитѣ ми, — вие разрѣшавате ли ми да се причастя?! Вие ме считате за очистена, когато азъ даже не съмъ се изповѣдала!? И сълзи като градъ потекоха изъ очитѣ ми...

— Чиста сте, чиста, чиста! — чу се надъ мене тихиятъ, прочувственъ и нѣкакъ величественъ гласъ на свещеника и неговата ржка се сложи върху моята глава...

Въ тая минута, какво ставаше въ моята душа, азъ не мога да разкажа... Безъ да забелѣзвамъ нищо наоколо, азъ излѣзохъ изъ вратата, която свещеника отвори, и се спрѣхъ при костницитѣ. Сълзитѣ се лѣха непрѣкъснато... Като въ мъгла видяхъ, че нѣкой отиде да се изповѣда, какъ следъ това излѣзе. Видѣхъ, какъ о. В... погледна на мене и отново се скри задъ вратата... Като на сънь азъ отидохъ въ църквата, като въ сънь отговорихъ на нѣкакви си въпроси на очакващата ме съ нетърпѣние леля... „Значи, ето какво той очаквалъ, ето защо той се бавилъ — носѣше се въ главата ми, — той очаквалъ *покаянни сълзи, сърдечно съкрушение!*... Ето гдѣ е сжщността на изповѣдта, ето до какво трѣбва да се дойде!“

За мене като че ли изчезна всичко околно, — и о. В... и леля

и всичко, всичко. И въ душата ми остана само дълбоко съзнание и чувство на моята грѣховност, и нѣкаква сладка жажда, неудържимъ стремежъ къмъ Христа Спасителя . . . Азъ се чувствувахъ бѣдна, гладна, студена, безпомощна, беззащитна. Чувствувахъ, че моето спасение е само у Христа, . . . И азъ се стремѣхъ къмъ Него съ цѣлото си сърце. Азъ горѣхъ отъ желание по-скоро да се причастя съ св. Тайни на Тѣлото и Крѣвта Христови, — да вкуся отъ чашата на живота и спасението . . . Тукъ азъ разбрахъ съ необикновена яснота, какво нѣщо за насъ грѣшнитѣ е Спасителтъ. Азъ почувствувахъ силно, дълбоко, че Той е моя скъпоцѣнностъ, безъ която за мене нѣма животъ, нѣма нищо . . .

Цѣлата литургия азъ проплакахъ, тъй че просто очитѣ ми се подуха отъ сълзи . . . Азъ видѣхъ, че гледать на мене, но нѣмахъ сили да задържа сълзитѣ си. Азъ мислѣхъ, чувствувахъ едно: по-скоро, по-скоро къмъ Чашата на моя Спасителъ! . . .

Какъ вървѣше литургията, какъ служеше о. В . . . , — азъ нищо не помня . . . Отъ цѣлата литургия запомнихъ само единъ възгласъ на свещеника, когато той проповѣдваше. Сигурно той говорѣше върху думитѣ: „Не се упивайте съ вино, въ което има блудъ, а

се изпълвайте съ духа“, — тъй като тия послѣднитѣ думи: *изпълвайте се съ духа*, до сега звучатъ въ ушитѣ ми. Той прогласи тия двѣ думи грѣмко, протегнато, — съ такъвъ гласъ като че просѣше и молѣше предстоящитѣ да се изпълнятъ съ духъ, а не да вършатъ волята на плътта и помислитѣ . . .

Най-после, азъ дочакахъ св. Чаша! . . . Азъ имахъ такава голѣма жажда къмъ св. Причастие, че гледахъ къмъ ржката на свещеника, и неможахъ да дочакамъ, кога, най-после, той ще ми подаде частица изъ Чашата . . . Той като че разбра тая жажда на моята душа, защото поднесе къмъ моитѣ устни такава пълна лъжичка съ Тѣлото и Крѣвта Христови, че азъ се страхувахъ да не се пролѣе Свѣтинята . . .

Като приехъ Св. Тайни, азъ изведнажъ се успокоихъ, утихнахъ . . . Азъ чувствувахъ, че моята душа получи онова, което очакваше, къмъ което се стремѣше. Съ мене бѣше моятъ Спасителъ, и повече нищо не ми трѣбваше . . .

Повече отца В . . . азъ не съмъ виждала. Но тая изповѣдъ и причашение въ моята душа сж неизгладими.

А. Г ва

РАЗПРОСТРАНЯВАЙТЕ
„Християнка“, „Вѣра и Животъ“

и религиознитѣ картини,

Издания на „Бѣлия Кръстъ“.

Сестри на „Бълия Кръстъ“, придружени отъ едно английско
сѣмейство прѣдъ сфинкса и Хеопсовата пи-
рамида до Кайро (Египетъ).

Спаси ме!

Музика отъ Г. Атанасовъ.

Текстъ отъ Л. обевски.

Andante -;

Ко га грехъ ми бо-же пра-ви пд
 Ко га грехъ ми бо-же пра-ви пд. злъ не се изстрани
 Ко га грехъ ми бо-же пра-ви пд
 злъ не се изстрани на по-ва то бо-рот ми прѣ
 ма ко га то бо-рот ми прѣ прѣ-рото за-
 жлъ не се състани на то-ва-то бо-рот ми прѣ-
 рото за-лу-та се изъ тмн-на ма. Со-си отъ си бо-рот сво-я
 лу-та се изъ тмн-на ма тмн-на ста си отъ си бо-рот сво-я
 лу-та се изъ тмн-на ма тмн-на ма прѣ си отъ си бо-рот сво-я
 рабъ си-во-ло. рабъ си ду-ама рабъ
 рабъ си-во-ло рабъ си ду-ама рабъ
 рабъ си-во-ло рабъ си ду-ама рабъ

Кога съблазнь се посели
 Въ душата ми греховна;
 Кога порокъ забий въ гърди ми
 Стрѣлата си отровна —
 Спаси отъ гибель своя рабъ,
 Изнемощѣлъ и духомъ слабъ!

Кога кракътъ ми, Боже прави,
 Подхлъзне се изъ стръмнина,
 Когато взорътъ ми прѣмрѣженъ

Залута се изъ тъмнина —
 Спаси отъ гибель своя рабъ,
 Изнемощѣлъ и духомъ слабъ!
 И робъ ако азъ стана жалкъ
 На страсть прѣстѣпна, черна,
 Когато сърце ми се прѣпълни
 Съ тѣга и скръбъ безмърна —
 Спаси отъ гибель своя рабъ
 Изнемощѣлъ и духомъ слабъ!

Силата на християнството.

и Християнството е най-мощната морална сила въ свѣта. То е указало най-голѣмо влияние върху живота на човѣчеството. То е синонимъ и изразъ на култура и на най-голѣмо нравствено човѣшко съвършенство. А какво е по своята сжщностъ културата, ако не нравствено и умствено съвършенство на човѣка? Принципитѣ на християнството сж легнали въ основата на истинската съврѣмнна култура и цивилизация.

Наистина, християнското учение не е проникнало още у всички народи. Обаче, най-важното е, че то се изповѣдва въ днешно време отъ всички най-културни и образовани народи. Неговата задача е да се просвѣтятъ всички съ началата на Евангелието, защото цѣлата християнска религиозна идея не е нищо друго, освѣнъ идеята за съвършенство, която е въ насъ въ дѣното на нашия вжтрѣшенъ животъ, въ общението на съгласни и братски души.

Влиянието и силата на християнството е грамадно. То трѣбва да се дири не въ думи, а въ дѣла, защото религиозниятъ и евангелски животъ се проявява въ дѣлата, нравитѣ обичаитѣ. Тамъ дѣто животътъ е християнизиранъ, и дѣлата сж християнски. А дето християнското учение не е проникнало още дълбоко въ живота и вирѣе повърхностно, повече въ думи, отколкото въ дѣла, тамъ има християни само по име, а съ дѣла нехристиянски.

Православната християнска Църква е стълбъ и утвърждение на истината (I Тим. 3, 15). Крайната нейна цѣль е спасение на всички онѣзи, които вѣрватъ въ Спаси-

теля и се съобразяватъ съ изискванията на Неговото учение. Едничкиятъ девизъ на нашата св. православна Църква е да държи и изповѣдва здраво истинското Христиво учение, прието отъ вселенскитѣ събори. Това учение трѣбва да залегне дълбоко въ душитѣ на всички хора, а особено да проникне съ всичката своя пълнота въ сѣмейството което е основата на социалния и държавенъ животъ,

Християнството е сила могща за нравствено издигане и прѣуспяване на хората въ пжтя на доброто и съвършенството. То е най-цѣнното за живота, защото въ него е само основата на човѣшката надежда, силата на човѣшкото творчество, залогътъ на човѣшкия нагрѣдъкъ.

Бащи и майки! Дайте най-широко мѣсто въ сѣмейството и въ душитѣ на своитѣ дѣца на християнството, защото само Христивото учение ще си остане за винаги единственъ неизчерпаемъ изворъ на вѣчно свѣжа възродителна сила, единственъ пжтъ на нравствено издигане на човѣшката личностъ и човѣшкия животъ, единствена мждростъ и духовна радостъ въ свѣта, или както поетътъ философъ съвѣтва:

„Едничкъ подвигъ

Вършете на земята, —

Виждайте мждростъ

На брата си въ душата.

Едно доволство

Търсете подъ небето, —

Всѣвайте радостъ

На брата си въ сърдцето.“

Архим. А. Ш-въ

Света Павла Витлеемска.

Великитѣ поклонници.

Слѣдъ всичко прѣживѣно, въ сърдцето на св. Павла окончателно узрѣло и се затвърдило намѣрението да прѣдприеме пжтешествие на Изтокъ, въ Светата Земя.

Като повѣрила младата Руфина и малкия Токсотий на своята приятелка Маркела и омжената си дъщеря Павлина, Св. Павла наедно съ Евстохия и нѣколко Авентински сподвижници напуснала Римъ, за да не се завърне вече въ него.

Нейната душа била спокойна за дѣцата, оставени въ сжщата атмосфера на християнска любовъ, въ която тѣ наедно съ нея прѣзъ всичкото врѣме се намирали, — на грижитѣ на Маркела, която ги е обичала съ нѣжността на майка.

Скръбъта, която разяждала майчинското ѝ сърдце при разрѣлата съ дѣцата, Св. Павла съ не женска сила на волята скрила у себе си, като я задавила съ нечовѣшки усилия даже въ ония минути, когато ржчичкитѣ на плачещия Токсотий съ молба се протягали къмъ нея отъ брѣга къмъ кораба.

Благочестивитѣ пжтешественици посѣтили островъ Саламинъ, гдѣто се видѣли съ св. Епифания, който прѣвъ хвърлилъ въ тѣхнитѣ души сѣмената на новия животъ. Съ чувство на голѣмо благоговѣние св. Павла се хвърлила въ краката на светителя, като проливала изобилни сълзи. Слѣдъ като се отбили и на о. Кипъръ, пжтешественицитѣ се отправили за Антиохия. Тукъ у епископа Павлина тѣ срѣзнали блажения Иеронима съ спжтницитѣ му, отиващи на Изтокъ. Пжтътъ на всички билъ единъ. Отъ Антио-

хия благочестивитѣ пжтници се отправили съ цѣлъ керванъ въ Иерусалимъ. Духовниятъ възторгъ на св. Павла достигналъ най-висока степенъ, когато дошли въ свещения градъ. Като посѣтила всички свети мѣста и околности на Иерусалимъ, св. Павла събрала всички бѣдни въ града и съ щедраржка имъ раздала помощи, като съ сълзи си спомняла за Оногова, Който на сжщото това мѣсто изливаль хиляди добрини. Отъ Иерусалимъ св. Павла се отправила въ Египетъ, гдѣто нейната пламенна душа жадувала да се запознае съ живота на св. отшелници. Тя посѣтила Нитрийската гора, пустинята на Килиитѣ, Скитската пустиня, видѣла съ очитѣ си Великия Макария, прѣдъ когото се хвърлила на земята и дълго врѣме лежала въ нозѣтѣ му. Най-послѣ, Тя се отправила въ манастиритѣ на св. Пахомия — въ Товена и, като се запознала съ тѣхния уставъ, чрѣзъ св. Серапиона, който подробно ѝ го обяснилъ, побързала да отиде въ Витлеемъ, гдѣто и останала за винаги.

Св. подвижници на работа.

Мжно може да се опише оная радостъ, съ която св. Павла се завърнала въ Св. Земя — предмета на нейнитѣ свети мечти, слѣдъ пжтуването, което се продължавало почти цѣла година. Но тукъ я очаквало писмо отъ Римъ, което ѝ съобщавало за смъртъта на Руфина. Близостъта на св. гробъ и на мѣстата, оросени съ кръвта на Спасителя и сълзитѣ на Неговата майка дала ѝ сила да пренесе това ново испытание. Тукъ Павла намѣрила онова, което търсила: за-

брава, миръ, сълзи молитва и света надежда. Тя рѣшила веднага да основе близо до яслитѣ на Спасителя два манастиря единъ — женски за себе си, Евстохия и тѣхнитѣ сподвижници, дошли съ нея отъ Римъ, и други — мъжки за блаж. Иеронимъ и неговитѣ другари, дошли съ него.

Мѣстността, която била избрана за манастиръ на Иеронима, се намирала отдѣсно на църквата „Рождество Христово“, малко на сѣверъ. Мѣстото пъкъ за манастиря на св. Павла било на почтено разстояние отъ мъжката обителъ, въ долината, при склона на планината. Врѣменно св. Павла се заселила съ сестритѣ въ една малка кжща, като намѣрила сжщо такава кжща и за блаж. Иеронима съ неговитѣ приятели. Отъ двѣтѣ страни се започналъ оня начинъ на животъ, който мислили да водятъ слѣдъ построяването на манастиритѣ: молитвенъ, трудовъ, и наученъ. Живота въ Витлеемъ билъ за всички радостъ. Блаж. Иеронимъ и другаритѣ му работили непрѣстанно и въ свободното врѣме отъ научни занятия, работили въ овощната градина, купена отъ св. Павла за общо ползуване.

Като слѣдила живо за строежа, св. Павла се вдѣлбочавала въ четение на свещенитѣ книги и въ молитва. На врѣмена тя се разхождала съ сестритѣ по хълмоветѣ и долините на Витлеемъ и съ възхита се любувала и наслаждавала отъ красотата на околната природа, като сподѣляла съ спжтниците си своитѣ впечатления. **Главното занятие на сподвижницитеѣ.**

Главното нейно занятие и тукъ, както и на Авентина, било рев-

ностно и старателно изучаване на Св. Писание. Наскоро слѣдъ пристигането имъ, св. Павла изявила желание да прочете наедно съ своитѣ сестри, подъ ржководството на блаж. Иеронима, цѣлата Библия, което било сторено. Слѣдъ свършването на Библията започнали да изучаватъ посланията на ап. Павла, които били особено близки до сърцето на св. Павла, която намирала, че никждѣ Божественото домостроителство не се разкривало съ по-голѣма ясностъ.

По молбата на св. Павла блаж. Иеронимъ написалъ тълкование на всички послания, съ което се облекчило за сестритѣ четението на труднитѣ мѣста.

А въ това врѣме постройките се издигали и обителитѣ почнали мако по-малко да растатъ на Витлеемския хълмъ. За покровителка на своята обителъ св. Павла избрала св. великомжченица Екатерина, за която въ Витлеемъ се запазило прѣдание, че, като дошла на поклонение въ Витлеемъ прѣдъ св. ясли, дала обѣтъ Богу да се запази въ дѣвство и въ тоя мигъ, когато тя произнасяла тоя си обѣтъ, видѣла Господа да слиза при нея и да ѝ връчва прѣстенъ въ знакъ на Свое обручение съ нея. Въ своята обителъ св. Павла построила храмъ въ честь на св. великомжченица Екатерина.

Новитѣ обители.

Слѣдъ три години били свършени постройките на манастиритѣ, църквитѣ и странноприемния домъ. Числото на сестритѣ почнало все повече и повече да се увеличава съ нови сестри, които св. Павла съ своя животъ привличала изъ всички страни. Почнала да се разнася слава на добродѣтели и про-

свѣта, разливаща своята свѣтлина далечъ въ околността. Като сложила за основа въ своята обителъ общежителния уставъ на св. Пахомия, св. Павла раздѣлила сестритѣ на три части, т. е. като че ли на три монастиря, като назначила на всѣка група и началница. Всички се събирали само въ време на молитва въ църквата на св. Екатерина. Прѣз останалото време се намирали на своитѣ послушания. Св. Павла се ръководила о правилото да не се принуждаватъ сестритѣ къмъ молитва, като намирала, че отъ принуждението трудно може да се очаква благочестие, всичката сила на което е въ свободното влечение на сърдцето. Да избѣгнатъ изучаванието на св. Писание сестритѣ не могли. Тѣ били задължени всѣкидневно да изучаватъ наизустъ нѣкое св. изречение и то непрѣмнно съ тълкованието му. Какво мъдро управление на душиѣ!

Главно занятие за всѣка било задължителното и най-старателно изучаване на Св. Писание. Смиъсла на това изучаване било — възможното ясно разбиране на Божественото домостроителство, а слѣдователно, и цѣлитѣ на човѣшкия животъ. Въ разбиранieto пѣкъ на всичко се заключава и радостта на свободното влечение къмъ общението съ Бога и съзнателно свободното отношение къмъ всѣко дѣло.

Ето гдѣ разбирали смисъла, пжтя и цѣльта на християнския животъ!

Образцовото управление.

Главната сила и обаяние на управлението на св. Павла се състояли въ примѣра, който тя дава-

ла съ своя животъ. Заедно съ Евстохия тя всѣкога била на чело на всички, както въ работата, така и въ молитвата. По облѣкло, видъ, ходене, можешъ да я сметешъ за най-смирената отъ нейнитѣ послушници. Наравно съ всички тя заедно съ Евстохия сподѣляла най-мжчната работа въ монастиря: палила печкитѣ, чистила кандилата и ламбитѣ, измитала боклука, чистила зарзоватѣ, готвила, дежурила при трѣпезата и съ радостъ изпълнявала длъжността на прислуга. Къмъ себе си св. Павла била необикновено строга, безъ да прави нѣкакви изключения въ нѣщо относно устава, даже и въ време на болестъ. Като се отличавала съ сурово въздържание, къмъ болнитѣ и слабитѣ сестри, тя била необикновено снизходителна и ги просто принуждавала да употребяватъ за храна месо и вино,

Светата ревностъ.

Силната умственна дѣйностъ, царуваща въ монастиря, подбуждала св. Павла непрѣстанно да търси както за себе си, така и за сестритѣ, духовно четение, въ избора на което ги ръководилъ блаж. Иеронимъ. Монастирътъ на блаж. Иеронимъ сжщо така се славилъ съ напредъкъ на подвижничество и като свѣтилникъ на науката. Св. Павла съ любовъ непрѣстанно подбуждала блаж. Иеронима къмъ научни занятия. Свършвайки едно, той трѣбвало, подъ нейното благочестиво давление, да започне друго, тъй като нѣмало за неговата сподвижница нищо поважно и необходимо отъ разкриване волята на Оногова, въ идването на царството на когото тя тъй дълбоко вѣрвала и тъй пламенно го

желала. Далечъ не отъ всички добити тълкования се задоволявала св. Павла. По едно време въ св. обитель четели Евангелията отъ Матей и отъ Лука, съ тълкуванията на които тя се снабдила. Но като не била доволна отъ тѣхъ, тя рѣшила да не ги дава въ ржцѣтъ на своитѣ сестри, а измолила блаж. Иеронима да прѣведе на латински езикъ 39 бесѣди на Оригена за Евангелието отъ Лука, което той и направилъ. Тогава тѣ двѣтъ съ Евстохия се заели сами да прѣпишатъ необходимото количество ржкописи, страхувайки се, че други, може би, неправилно ще ги прѣпишатъ. Като ги прѣписали старателно и собственоръчно, тогава само ги раздали на сестритѣ.

Подбуждана отъ желание да има на свещ. книги свой прѣводъ направо отъ оригинала, св. Павла съ свойственото ѝ въодушевление въздѣйствувала на блаж. Иеронима да прѣведе Св. Писание, като прибави къмъ него и тълкование. Трудно е да се каже, кой на кого повече дължалъ? Майката съ дъщерята ли на блаж. Иеронима, подъ ржководството на когото тѣ надпрѣварвали по подвизи египетскитѣ подвижници, или самъ блаж. Иеронимъ е задълженъ на тѣхната велика ревностъ за своитѣ творения, които го прославили за винаги като учителъ на църквата. Въ всѣки случай, такова грамадно умствено и нравствено процѣстване едва ли по-послѣ нѣкои монастири сж достигнали.

Св. майка.

Безъ да се гледа на съвършенното откъсване отъ свѣта и неговата суета, грижата, обаче, за дѣцата, оставени въ Римъ, отъ които едното не било вече между

живитѣ не оставяли Павла. Но това било грижа, прѣдъ величието на която човѣкъ може само да се поклони. Тя ржководила своитѣ дѣца отъ Витлеемъ и нейното влияние върху имъ било тѣй силно, като че само тя живѣла съ тѣхъ.

Колкото и тревожни извѣстия да получавала, никога дума на ропотъ не излизало отъ нейнитѣ уста. На неволното възмущение на сърдцето тя противопоставяла думитѣ на обожавания учителъ: „Който обича синъ или дъщеря повече отъ мене, не е достоенъ за мене“. (Мат. гл. X, ст. 37). Въ молитва тя постоянно вржчвала на Господа полученитѣ отъ Него дѣца, които викали къмъ Него съ думитѣ на Давида: „На Тебе сж, Господи Боже мой, умъртвенитѣ за Тебе чрѣзъ покаянието синове“.

Огнището на възпитание.

Когато се разширили монастирскитѣ занятия, въ двата монастиря почнали да приематъ за възпитание дѣца по примѣра на монастиритѣ на Пахомия Велики. Тѣхенъ учителъ билъ самъ блаж. Иеронимъ, а възпитателка — Св. Павла съ своитѣ сподвижници. Блажен. Иеронимъ, като училъ по Св. Писание дѣцата, училъ ги сжщо и на свѣтситѣ науки. Той не се страхувалъ да разказва на дѣцата за древнитѣ писатели, — ония стихотворци и философи, които развили у него дара на краснорѣчието, което сега той посвещавал на проповѣдь на Словото Божие. Той не желалъ да лишава възпитанитѣ отъ него въ благочестието и мирно монастирско пристанище дѣца отъ ползата отъ прѣвъзходнитѣ образци, които винаги ще си останатъ като ржководители на

вкуса и красноръчието. Въ негова монастир четъли Цицерона, Платона и даже прѣписвали тѣхнитѣ съчинения. Като биль единъ отъ най образованитѣ човѣци за своето време, блаж. Иеронимъ увличалъ дѣцата съ своето прѣподаване и развивалъ у тѣхъ любовь къмъ занятията, а когато враговетѣ, които не дремъли, почнали да нападатъ върху му за въвеждане на свѣтскитѣ науки въ монастирското училище, въ защита на своитѣ убѣждения той отговарялъ, че „благородната любовь къмъ наукитѣ е спѣтница на духовнитѣ подвизи и поста, а съвсѣмъ не угода на стомаха, спѣтница е на въздържанието, а не на сладострастието“.

Павла и Евстохия сподѣляли възгледитѣ на своя наставникъ и приемали дѣйно участие въ възпитанието на младежитѣ, които били отгледвани въ тѣхнитѣ монастири.

Милосърдното дѣло.

Благотворителността на св. Павла не знаела граници. Приемайки въ монастирската страноприемница всички богомолци, търсеши приютъ, св. Павла разходвала всички срдства, каквито имала, като не била въ състояние да отказва никому. Тя не могла да си прѣдстави, какъ може да се откаже на просещия помощъ, и не слушала благоразумнитѣ увѣщания, които, въ крайни случаи, правилъ бл. Иеронимъ. Тя слушала само гласа на своето сърдце, изпълнено съ любовь и жалость.

Нови изпитания.

Изпитанията на св. Павла още не били свършени. Господъ ѝ взелъ и послѣднитѣ дѣца, които оставила въ Римъ.

Отначало се поминала Павлина, като оставила вдовець мъжъ, който слѣдъ нейната смъртъ отишълъ въ монастиръ, а слѣдъ малко време умрѣлъ младиятъ Токсотий, който оставилъ млада жена съ дѣте. Освѣнъ това, враговетѣ набл. Иеронимъ го обвинили, че принадлежалъ къмъ Оригеновата ересь. Не се въздържали и отъ тежки обвинения и клевети, съ които, подобно съ мрежи, оплитали всички витлиемски подвижници. Като встѣпилъ въ полемика съ своитѣ обвинители, бл. Иеронимъ съ цѣлъ потокъ пламенно красноречиводоказателства опровергавалъ хвърлянитѣ върху му обвинения, като ималъ мъжествената подрѣжка на Павла и Евстохия въ ония минути, когато силитѣ му го оставяли и борбата като че ставала непоносима. Случвало се, сама св. Павла да слуша говорени ѝ въ лицето грубости, на които тя не отговаряла нито съ дума, а само мислено казвала заедно съ Псалмопѣвеца: „Онѣмъ хъ и се смирихъ, когато нечестивия бѣше прѣдъ мене“.

Краятъ приближилъ

Безъ, обаче, да се гледа на мъжеството, съ което тя прѣнасяла изпитание слѣдъ изпитание, нейнитѣ сили отслабнали: тя видимо изнемогла. Всичко: сълзитѣ, трудоветѣ, покаянието, любовта — източило нейнитѣ сили. Въ завършекъ на всичко, къмъ нея се върнала и болестъта, отъ която тя прѣди години страдала и която се съпровождала съ голѣми мъчения. Убита отъ мъжи, Павла разбрала, че краятъ е близъкъ.

Въ послѣднитѣ дни на живота си св. Павла нищо не забѣлѣзвала наоколо. Започвайки отъ нейнитѣ страдания и свършвайки съ тъл-

питъ народъ, който се трупаля около монастыря на скжпата за неговото сърце умираща, всичко било вече далечъ отъ нея. Тя цѣла вече била на небето и само слабиятъ ѝ гласъ, който повтарялъ любимитѣ стихове отъ псалмитѣ, свидѣтелствувалъ, че още живогтътъ не билъ угасналъ у нея.

Самата кончина.

Прѣди да замине тя отъ свѣта, блаж. Иеронимъ се приближилъ къмъ нея и я попиталъ: „Защо мълчи и нѣма ли смущение у нейната душа?“

— О, нѣма нито смущение, нито съжаление, — отговорила му тя на грѣцки. Азъ осѣщамъ неизчерпаемо спокойствие.

Когато настѣпили прѣдсмъртнитѣ страдания, тя изеднажъ отворила очи. Смъртнитѣ сѣнки на лицето ѝ веднага се озарили съ свѣтлина и погледа ѝ се отправилъ нагорѣ. Тя радостно извикала: „Цвѣтята се явиха на земята, врѣмето за тлѣние настана“ (Пѣс. пѣсн. II, 12) и още: „Вѣрвамъ, че ще видя благостѣта на Господа на земята на животѣ“ (Псал. XXVI, 13) и съ тия думи прѣдала Богу душа на 26 януарий 404 год. на 56 годишна възраст.

Слѣдъ нейната смъртъ, за утѣха на скърбящата Евстохия, блаж. Иеронимъ написалъ надгробно слово въ похвала на нейната майке, въ което описалъ нейното житие.

Прѣв. А. С т. А б в ъ.

Наука и религия.

Несъмнено е, че науката е враждебна на прѣдразсждѣцитѣ, що се криятъ понѣкога подъ името религия; но не и на истинската религия, която е просто затрупана отъ тѣзи прѣдразсждѣци. Несъмнено е още, че обикновената наука е въ погълматата си частъ пропита съ противорелигиозенъ духъ; но не и истинската наука, която е прѣминала отъ повърхносното къмъ съкровеното.

Х. Спенсжръ

Истинската наука и истинската религия сж двѣ сестри-близнаци и разединението на коя да е отъ тѣхъ е сигорна смъртъ и за двѣтѣ. Науката процвѣтвява до толкова, до колкото тя е религиозна, а религията — съразмѣрно научната дълбочина и непоколебимостъ на основитѣ ѝ. Великитѣ побѣди на

философитѣ сж били по-малко плодъ на тѣхния интелектъ, отколкото на направлението, дадено на този интелектъ отъ единъ прѣдимно религиозенъ тонъ на духтѣ имъ. Тѣ сж постигали истината по-скоро поради тѣхното търпение, любовъ, чистосърдечие, самотвержностъ, отколкото съ проницателността на логиката си.

Х ж к с л и.

Истинската наука, като ни посочва всичко, що може да се знае, указва и границитѣ, задъ които ние нищо не можемъ да знаемъ. И не съ догматически твърдения ни учи тя за невъзможността да се разбере първоначалната причина на нѣщата, но като ни довежда по всички направления до граници, които ние не можемъ да прѣминемъ, тя ни заставя ясно

да признаемъ, невъзможното. Тя по единъ отъ нищо друго незамѣнимъ начинъ ни дава да разберемъ нищожността на човѣшкитѣ знания въ сравнение съ знанията, що прѣвизаватъ човѣшкия умъ. Нейното отношение спрѣмо традициитѣ и авторитета човѣшки може да бжде гордо, но спрѣмо непроницаемата завѣса, която скрива абсолюта, нейното отношение е смирено, — истинска гордостъ, — истинско смирение. Само искрения човѣкъ на науката а подъ това име ний не разбираме простия изчислителъ на раз-

стояния, или анализаторъ на съединения, или наименователъ на видове, но този който чрѣзъ низшиитѣ истини търси висшиитѣ и въ края на краищата — най-висшата — само истинския ученъ, повтаряме, може наистина да знае до колко е непостижима не само за човѣшкото знание, но и за човѣшката концепция Всемирната Сила, прояви на която сж: Природата. Животай мисълъта.

Х. Спенсъръ.

Прѣв. отъ англ. Д. Ив. Вапцаровъ
Чирпанъ, 14.XII.23 г.

Педагогически бесѣди.

VII.

Единично или училищно възпитание

Какъ е по-добръ: да възпитаваме дѣтето у дома, или да го пращаме въ училището? Кои сж прѣимствата и недостатѣцитѣ на едното и другото възпитание и кое трѣбва да прѣдпочетемъ? Истинско възпитание може да има само тогава, когато познаваме напълно природата и особеноститѣ на едно дѣте и при всички мѣрки и срѣдства се съобразяваме съ тая негова природа. А нѣма двѣ дѣца, които напълно да си приличатъ. Може ли учителътъ въ училището да опознае добръ всички повѣрени

му дѣца (понѣкога до 50) и да дѣйствува спрѣмо всѣко отъ тѣхъ съгласно неговата индивидуалностъ? Това е физически невъзможно. А като подвежда той всичкитѣ дѣца подъ единъ знаменателъ, не изпада ли неминуемо въ грѣшка по отношение на нѣкои отъ тѣхъ? И може ли той да се занимава съ всѣко дѣте по отдѣлно, за да забѣлѣжи и поправи тая грѣшка, която по нѣкога може да бжде сждбоносна? Разбира се, не. Това е основния недостатѣкъ на училищното възпитание и поради него именно то не дава очакванитѣ резултати. Понѣкога даже това изкуствено поставяне на всички дѣт-

сни характери въ единъ и сжщи калѣпъ може да бжде гибелно за нѣкои дѣца.

Ето защо за прѣдпочитане е, ако родителитѣ (особено майката) сж подготвени и иматъ врѣме сами да се заематъ съ възпитанието на своитѣ дѣца, или пъкъ се намѣри подходяще лице, което да върши тая работа. Винаги добрѣ наблюдавано и изучавано, при едно умѣло и непринудено ржководене, дѣтето ще може най-добрѣ да се развие както физически, тѣй и духовно. Тогава всичко, което се прѣдприема отъ страна на възпитателя, ще може да се нагоди съобразно природата на дѣтето и ще произведе своето благотворно дѣйствие: ще могатъ да се поощряватъ и развиватъ всички зараждающии се способности и ще бждатъ задрушени още въ началото отрицателнитѣ качества.

Въ повечето случаи, обаче, родителитѣ не могатъ да изпълнятъ това: а вземането на домашенъ учителъ е възможно само за заможнитѣ сѣмейства.

Училищното възпитание, наистина, е много по-економично и общедостъпно, а привърженицитѣ му даже изтъкватъ нѣкои неговии прѣимущества прѣдъ единичното възпитание. Така, напримѣръ, тѣ казватъ, че въ дѣтето, възпитавано отдѣлно, не ще могатъ да се развиятъ социалнитѣ чувства, които въ училището най-добрѣ се развиватъ. Поставени едни до други и бѣдни и богати дѣца, къмъ които се отнасятъ еднакво, събирание помощи за пострадали и пр., — всичко това дѣйствува благотворно върху формирането на бждещия гражданинъ и развива въ него обществени добродѣтели. Тия недостатъци на единичното възпи-

тание, обаче, могатъ да се прѣмахнатъ, като се намѣри подходяща другарска срѣда за дѣтето, когато недостатъцитѣ на училищното възпитание, които сж извънредно голѣми, мжно могатъ да се отстранятъ.

Вѣрно е, че и двата вида възпитание си иматъ своитѣ прѣимущества и недостатъци. Какъ да рѣшимъ тогава въпроса: единично или училищно възпитание? Може да се намѣри единъ срѣденъ пѣтъ и той е слѣдния: да се поставимъ да създадемъ едно *училищесѣмейство*. Ако сполучимъ да съчетаемъ добритѣ страни и на двѣтѣ системи и отстранимъ тѣхнитѣ недостатъци, ние ще имаме най-правилното разрѣшение на въпроса. Подъ училищесѣмейство не трѣбва да се разбиратъ днешнитѣ интериати и пансиони, въ които понѣкога владѣе казарменъ духъ и които освѣнъ недостатъцитѣ на Училищната система иматъ и свои собствени недостатъци. Едно училищесѣмейство би прѣдставлявало нѣщо по друго. Нѣйде близо до града или до нѣкои манастиръ, напримѣръ, да се построятъ модерни и хигиенични помѣщения съ всички приспособления. Лабораторни кабинети и пр. Числото на възпитаницитѣ не трѣбва да бжде голѣмо и на всѣка група отъ 10 дѣца да има единъ възпитателъ или възпитателка. Да има освѣнъ това винаги, като дежурни по редъ, по нѣколко отъ майкитѣ на дѣцата. Интимность и задрушенность да владѣе въ отношенията между всички, както въ единъ домъ, въ едно голѣмо сѣмейство. Всички занятия да ставатъ на открито всрѣдъ природата и всичко да се показва на дѣцата нагледно и на практика, а не по учебници. При

всѣко едно такова училище ще има за по-възрастнитѣ практически и теоретически занимания съ нѣкой занаятъ изъ народния поминъкъ, като земледѣлие скотовѣдство, дърводѣлство и пр., а при дѣвическитѣ подобни училища съответни занимания съ домакинство, шивачество и пр.

Единъ искренъ и дълбокъ религиозенъ духъ трѣбва да владѣе въ цѣлото това голѣмо сѣмейство. За възпитанницитѣ ще има непрѣмѣнно ваканция, прѣзъ която тѣ да отиватъ при родителитѣ си, за да изпитатъ и непосредственото влияние на по-интимно сѣмейство, безъ което влияние е немислимо истинско възпитание.

Ползата отъ подобни училища би била извънредно голѣма. И ако „Бѣлия Кръсть“ между другото насочи своята дѣйностъ и въ това направление, той ще може да изиграе една велика роля въ развитието на нашия народъ. Ние току що сме излѣзли изъ своего първобитно състояние и не сме се отдѣлили отъ него нито на една крачка. Нашиятъ селски народъ е дѣвствена почва, върху която ще поникне това, което неговитѣ сѣячи посѣятъ. Никой още не е успѣлъ да залегне и пробуди неговото сърце. Той тепърва ще има да кажѣ своята дума въ общечовѣшката история. Не трѣбва да хвърляме върху цѣлнната на неговата душа чужди сѣмена, защото тѣ нѣма да вирѣятъ, или ще задушатъ тѣзи, които могатъ и трѣбва да поникнатъ върху нея. Отъ другитѣ нека вземемъ само поука, а именно: всѣка велика култура се е появявала като слѣдствие на единъ дълбокъ религиозенъ духъ, на една жажда за Бога. Защото истинската култура има винаги душа, а душата и

религията сж двѣ думи, които се попѣлватъ. Ако е сждено да дадемъ и ние единъ день своя култура, това ще стане по сѣщия пжтъ и само по него. Ето защо, покрай необходимитѣ знания, които трѣбва да дадемъ на тѣзи, които идватъ слѣдъ насъ, трѣбва да пробудимъ въ тѣхъ и духовна жажда къмъ божественото, т. е. да имъ дадемъ едно истинско, здраво религиозно възпитание, ако искаме да не изсѣхне нашата народна почва и ако искаме да се развие върху нея нѣщо самостоятелно и волико.

Нека цѣла България бжде покрита съ мрѣжа отъ такива училища, ръководени отъ искрени и прѣпланни апостоли на божественото и ние можемъ да бждемъ сигурни, че сме на правъ пжтъ. Въ тая именно смисълъ идеята за „Бѣлия Кръсть“ е една велика идея и неговата цѣль е свята и достойна за най-голѣми жертви. Азъ даже си въображавамъ създаването и на една организация отъ монаси, които биха се наричали, напримѣръ, „братята — възпитатели“ и които да си поставятъ сжщо такава цѣль.

Всѣкой, който иска да допринесе съ нѣщо за изграждането на българския домъ, би трѣбвало да насочи усилията си именно въ това направление. Свършилитѣ подобни училища, като се завърнатъ въ своята община, ще я привърнатъ и нея въ едно голѣмо сѣмейство, докато и цѣлата държава се почувствува като единъ домъ, едно сѣмейство.

Великъ идеалъ, за осществяването на който трѣбватъ много сили и много срѣдства. „Жътвата е много, а жътваритѣ сж малко“.

☒ Сестри на „Бълия Кръсть“ въ Египетъ.

Нашият печатъ за жената

Новото Общество, чрезъ духовното издигане на жената — майка

Въ миналото, пъкъ даже и до сега, не прѣстава да сжществува лъжливия възгледъ, какво жената е само една боязлива, безхарактерна и слаба натура.

Наистина, мъжътъ по своята тѣлесна сила и остъръ умъ надминава жената, обаче, това не ще рече, че той стои по-горѣ отъ нея въ всѣко отношение.

Въ душата на жената преобладаватъ добритѣ душевни качества, които я правятъ добра, нѣжна и самоотвержена. Тя е подпората на цѣлото човѣчество и е свѣтилника на домашното огнище.

Въ нейнитѣ очи ще срѣщнете любовъ, довѣрчивостъ и нѣжностъ.

Като майка, послѣднитѣ качества у жената взиматъ върхъ, и тя не е способна никакво зло да стори, даже и на неприятеля си.

Едничката вина, която може да се хвърли върху жената, е заблуждението, което обляно въ фалшива светлина, ласкае женската душа и отнема сжкпитѣ ѝ рожби.

Думата ми е за заблудата, която цари навредъ, шири се, властвува, а сатаната, усмихвайки се самодоволно, не престава да убива вътрешния духовенъ животъ въ заспалата душа на днешното общество.

Сжкпа майко, издигни се до най-високото духовно стжпало и напжтвай рожбитѣ си къмъ единствената истина — любовта. Ти най-добре познавашъ психологията на своитѣ дѣца, затова къмъ тебъ отправямъ молбата за издигане на всеки индивидъ отъ обществото до висотата на духовната култура.

Пробуди се! Разпрѣсни отъ душата си зловѣщия мракъ, който тѣй яко ѝ сковава, и съзнай, че ти си въ състояние да изкоренишъ злото въ свѣта. Презъ послѣдната война, увлѣчена въ пропастьта на безумието, ти се гърчеше въ агония, безъ да можешъ да разберешъ изопачеността въ възпитанието, което си давала на чадата си. Старото животоразбиране на злоба, ненавистъ и мѣсть нека се замени съ Божията любовъ, защото Царството Божие иде и близко е.

Свята майко, ти можешъ да туришъ основитѣ на Новото Общество, което почва да се гради, при новата епоха, чиято заря е вече изгряла. Вслушай се въ гласа на Божествения духъ, който живѣе въ тебе, и ти ще познвешъ истинския Богъ, на когото трѣбва да служишъ. И този Богъ е истината, предъ която немѣятъ всички, дори и тѣзи, които поддържатъ крвавитѣ войни и революции.

Не, ти не си обречена да останешъ за винаги въ невѣжество,

мракъ и пустота. Въ ролята си на майка и нежна възпитателка Новото Общество, иска отъ тебе друго ново възпитание, което би озарило човѣшката душа съ свѣтлина и би накарало хората да се обикнатъ единъ други. Тогава всѣки ще има нужда отъ истинска духовна храна, а хилядитѣ школи на свърѣмнената лже-цивилизация ще изчезнатъ веднѣжъ за винаги.

Човѣчеството ще заживѣе новъ животъ, животъ нравственъ правдивъ и вѣченъ.

П. К.

* * *

Бълъжка на редакцията. Тази статия заемаме отъ в. „Ново общество“ (мартъ 1924 год.), теософско-толстоистически вѣстникъ, който ратувалъ за: „съюзъ на свободнитѣ човѣци брата и на свободнитѣ братски общества, — за свободни училища, свободни братски колонии, комуни и пр.“

Четемъ и се чудимъ на тѣзи писачи които надали отдавна сж почнали да се учатъ да четатъ и държатъ калемъ въ ржка. Тѣ искатъ свобода, подчертаватъ тази дума на всѣкъдѣ, безъ да вникватъ въ смисъла ѝ: тѣ искатъ *НОВО* общество да създадатъ, претендиратъ че познаватъ учението на Христа: провъдватъ и Толстой . . . а въ всичката имъ работа има такава мъгла и неразбория, че човѣкъ не може да разбере, какъ хора, които за себе си още не сж си уяснили голѣмитѣ въпроси на битието, претендиратъ да учатъ другитѣ.

Статията имъ, която препечатваме по-горѣ, е сама по себе си добра и само онзи, който слѣди този вѣстникъ, ще схване, че редакцията говори праздни приказки

и се мами съ „момчешки“ илюзии. Обърнете внимание: авторътъ казва, че майката трѣбва да *са пробуди*, а не да се поддава на *сатанинскитѣ подбуди*, които убиватъ живото на днешното общество. И изеднажъ нарича тази заспала майка — „*святата майко*“! Има ли святостъ у духовно заспалия? Или авторътъ иска да каже че въобще всѣко майчинство е нѣщо свято. Съ такава святостъ биха желали да се славятъ всички лекомислени мъже и жени. Каква святостъ тогава проповѣдва редакцията? Защо не каже: *свободна майко*, ела при насъ, въ нашето *свободно* общество и се научи какъ може да се живѣе *свободно*! А казва: „Святата майко! Пробуди се!“ Авторътъ или се свѣни да се изкаже ясно, или пъкъ не държи смѣтка на думитѣ си. Но въ сжщия брой редакцията е дала отговоръ на редъ въпроси, отъ които всѣки може да схване — какъ новото свободно общество гледа на въпроситѣ за душа, Богъ, безсмъртие, животъ и пр.

Нѣкой си запиталъ редакцията: Шо е духъ? Шо е животъ? Има ли задгробенъ животъ? и пр.

И редакцията отговаря, ято между другото казва:

— Не мислете, че е голѣмъ напредѣкъ когато хората започватъ да се вдълбочаватъ изключително въ тия въпроси. Въ тая областъ намиратъ пристанъ главно охолнитѣ класи (всички светци и духовни учители на човѣчеството, както и богочовѣкътъ И. Христосъ, споредъ редакцията, навѣрно ще да сж били сѣ богаташи. Писачътъ дори не знае, че Христосъ нѣмалъ гдѣ главата си да подслони).

— Що е духъ и що е материя?

Редакцията отговаря; „И едното и другото е (?) едно и сжщо. Материята е духъ, както и духа (?) е материя.

Изглежда, чу писачътъ не познава дори най-елементарнитѣ постулати на съврѣмнатата психология, философия и специално на теорията за познанието. Интересно е какъ редакцията би отиѣрила напр. *единъ метъръ радостъ*, или петъ килограма воля, или какъ би раздѣлила на две части една скръбъ, или какъ би могла да опрѣдѣли гдѣ се намира съзнанието на редактора, който е писалъ тѣзи редове. Щомъ духовното е и материално по сжщината си, естествено то би трѣбвало да има всички първични и сжществени бѣлѣзи на всичко що е материално, значи трѣбва та

има тежестъ, голѣмина, да сжществува нѣкждѣ въ измѣреното и измѣримо пространство и пр.

Но най-интересното е, че редакцията на вѣстникъ „Ново общество“, който иска да обнови свѣта и създаде нови и „святи“ майки на заданияя ѝ въпросъ — Що е животъ и каква е ролята на изкуството въ живота? — отговаря:

— Животътъ е музика! Поезията е всичко!

Ясно е какво е обществото, което намира смисълъ само въ поетичното въ живота.

Е, господа обновители и освободители, далечъ сте отъ тръниестия и стрѣменъ пътъ по който хиляди избраници скромно вървятъ, безъ да дигатъ шумъ и безъ да си даватъ видъ на спасители и обновители на свѣта. Гш.

Домакински извѣстия.

Когато въ мебела се завѣдятъ червеи, трѣбва по каквото и да е начинъ да се боримъ съ това зло, защото иначе мебелътъ ще пострада много. Тѣзи пакостници се трѣбятъ, като се напрѣска въ дупкитѣ на разядения мебелъ терпентиновъ спиртъ. Самиятъ червей умира отъ бензинъ или алкохолъ. Тѣзи двѣ срѣдства убиватъ дори какавидитѣ и яйцата.

Слѣдъ като се напрѣскатъ мебелитѣ, добрѣ е да се поставятъ въ нѣкоя празна стая и да се държатъ тукъ нѣколко дни, безъ да се отварятъ вратата и прозорцитѣ. Слѣдъ това напрѣскването се повтаря, докато се намѣрятъ умѣртвени червеи или какавиди.

Когато си служимъ съ тѣзи срѣдства, трѣбва да внимаваме напрѣскването да става съ ма

шинка и то така, че течността да не тече по мебела, защото иначе се разваля политурата. Процедурата на пръскането тръбва да става далеч от огън, защото всички сръдства сж запалителни.

*

Често пръзъ февруари, когато почне да се стопля врѣмето, киселото зеле плесенясва. Ако не забължжимъ и изчистимъ плесенята, веднага рискуваме да изхвърлимъ всичкото зеле. За да прѣдваримъ това, обиране плесенята и заливаме зелето съ $\frac{1}{5}$ — 1 литъръ спиртъ. Слѣдъ туй изчистваме внимателно кърпата, съ която завиваме зелето, камъка и крѣста, що притискать зелето измиваме ги добръ съ топла вода, а слѣдъ това ги туряме да вратъ половинъ часъ въ врѣла вода. Кърпата натопяваме въ спиртъ, завиваме зелето, туряме крѣста и камъка. Така изчистеното зеле се прѣглежда отъ врѣме на врѣме. Ако не може по-често, поне единъ пжтъ въ мѣсеца.

Противъ молци

1) Единъ стъркъ конопъ (гръсти), откъснатъ съ листата и цвѣта и изсушенъ на сѣнка, туренъ сетнѣ въ подплатата (косми, вата и др.) на меката мебелъ, прѣдпазва послѣдната отъ молци за дълги години.

2) Обикновенъ сапунъ за пране се разтопява въ гореща вода, но не много рѣдко. Когато разтвора поизстине, натопява се въ него обикновена платнена торба, изцежда се, поизсушава се и въ нея се натурватъ коженитѣ дрехи, слѣдъ като се изтупатъ добръ.

— Ако дрехитѣ се държатъ въ сандъци, достатъчно е на всѣко

куюше на сандъка по едно парче отъ сжщия сапунъ. Слѣдъ като му се изпари миризмата, замѣняме го съ новъ. (По раншнитѣ парчета ставатъ за пране.)

Сръдства противъ дървеници.

1) Мѣстата, кждѣто пълзятъ дървеницитѣ, се намазватъ съ горещо конопено масло — и дървеницитѣ не ще се явятъ вече тамъ.

2) Смѣсватъ се 6 стакана вода съ 1 стаканъ соль, възварява се, оставя се да изстине и слѣдъ това, съ четка или сюнгеръ, се намазватъ мѣстата, кждѣто има дървеници. Дѣйствието на готварската соль е извънредно силно: тя умъртвява не само дървеницитѣ, но и зародишитѣ имъ.

Лакиране и полиране на разни предмети.

Полировката на масичкитѣ за шевни машини, за писане и др. съ течение на врѣмето се изтърква, покрива се съ петна, ивици и пр. и става нужда да се почисти и поднови. За тази цѣль може да се прѣпоржча слѣдния простъ способъ: зема се чистъ церазинъ или озокеритъ (парафинъ) туря се въ гасъ — една часть на 4 части гасъ. Сетнѣ сжда съ тази смесъ се загрява бавно додѣто се разтопи цѣлия церазинъ или парафинъ. Когато изстине разтвора, натърква се съ него мобела, който ще полираме: подиръ половинъ часъ, докогато изсъхне, се изтърква съ фанеленъ парцалъ. Всичката нечистотия, пятна и пр. се махvatъ — и мебела заприличва на новъ.

*

Подлежащитѣ на полиране желѣзни издѣлия се натопяватъ за извѣстно врѣме въ смѣсъ отъ: 1

часть сърна киселина и 20 части вода, измива се хубаво съ вода, слѣдъ туй предмета се изважда, измива се хубаво съ вода и се изсушава въ дървени стърготини. Слѣдъ изсушването му, веднага се натопява за една двѣ секунди, слѣдъ това пакъ се изплаква съ вода, изсушава се пакъ въ дървени стърготини и сетнѣ се изтърква хубаво. Повърхността на предмета става блѣскава като стъкло.

За дѣтскитѣ играчки.

Приготовляванитѣ отъ дѣцата изкуствени животни и птици могатъ да се направятъ подвижни така: взема се празна кутия отъ пури, махва ѝ се капака, пробиватъ се по двѣ дупки отъ двѣтѣ ѝ страни, прокаравагъ се прѣзъ дупкитѣ прѣчици, на тѣхъ се нанизватъ празни макари, обръща се кутията надолу съ отвѣрстието, прѣкача ѝ се дълга жица за теглене; животното или птицата се залѣпва, или забожда съ карфици отгорѣ и гдѣто може да го тегли подирѣ си.

Духовни бисери.

О, Царю небесни!

О, Царю Небесни! Азъ постоянно Те гледамъ, съ трѣненъ вѣнецъ на глава. Крѣвъ капи отъ челото Ти свето. Съ червена дреха си облѣченъ. Крѣстъ тежъкъ имашъ на рамѣнѣ. Ти си дожаждалъ на земята примѣръ на мене, грѣшната, да дадешъ, да ми покажешъ, какъ въ рай се отива, какъ вѣченъ животъ се добива...

— Чувахъ азъ често въ светата църква, какъ обѣщавашъ вѣчно блаженство. Ти го обѣщавашъ само на тоя, който смирено трѣгне слѣдъ Тебе. Още тогава азъ се запитвахъ: ще ли спечеля вѣчния животъ, като живѣя помежду свѣта? Страхувайки се сама отъ себе, азъ рѣшихъ Богу да служа: далечъ, далечъ отъ свѣта по духъ, суета, но не по мѣсто.

И ето ме, Боже, сега прѣдъ Тебе. Азъ искамъ въ дѣвство да живѣя, свето и чисто Тебѣ да служа. Единъ идеалъ азъ имамъ, — това е Христосъ, моя Спасителъ... Но ще ли мога азъ да из-

пълня това, което сега ще обѣщаша? Като си само това помисля, невъобразимъ страхъ ме обзема. Товарътъ е голѣмъ, а азъ съмъ слаба, крѣстътъ е тежъкъ, а пътятъ стрѣменъ. По пътя има голѣми прѣчки. Какъ ще ги мина и азъ не зная.

О, Боже сладки, Ти ме подкрѣпи, Дай ми надежда, че ще сполуча. Ти самъ си казалъ, о, Боже мили; „безъ Мене нищо не може да става. Косъмъ отъ глава безъ Менъ не пада“. Тогава вѣрвамъ, о, Боже благий, че азъ тукъ съмъ по Твоя воля. Че Ти си пожелалъ азъ тукъ да дойда, чисто и свето Тебѣ да служа... Но Ти, Всесвѣдче, вижъ моята слабостъ, бжди съ мене, не ме оставяй. Сама безъ Тебе нищо не мога. Въ Тебе се крие моята сила.

Ти, радость на дѣвственицитѣ, създай въ мене душевна радость. Ти, слънце, незалѣзваще, всѣкога свѣти въ моето сърдце, не пускай въ него лукави мисли. Ти, вода, вѣнотечаща угаси пла-

мъка на моитѣ страсти. Ти, дълбочина неизмѣрима, всели дълбоко въ моята душа страхъ отъ сѣда Господень и вѣчнитѣ мъки, Та често за тѣхъ като си спомнямъ, по често очи къмъ Тебе да дигамъ, по често добри дѣла да правя и прошка да искамъ за грѣхове си.

Намѣрихъ начинъ за мойто спасение. Но той е труденъ и много трънливъ. За него моитѣ сили сж слаби. Помощь, Боже, търся отъ Тебе. Ти самъ си казалъ; „каквото искате въ мое име, това веднага азъ ще ви сторя! Ползвамъ се отъ тия свети думи и храня надежда въ Твоята подкрѣпа. Твоята милость е безпрѣ-

дѣлна. Осѣни съ нея моята душа, та винаги да имамъ Тебе прѣдъ очи.

Чуй, Господи, моята молитва. Ти Знаешъ, че азъ съмъ грѣшна. Знаешъ ти мене, раба непотрѣбна. Имамъ азъ много, много слабости. Кажу ми, що да сторя, за да ги прѣмахна, какъ да излѣкувамъ своята душа? Всели въ мене сладкия Твой страхъ. За злото нека вече да умра. Добро да правя, твоя миръ да търся. Да слѣдвамъ Тебе, прѣблагий Боже!

16 II, 1924 г. Курилски манастиръ

Монахиня Павла.

По случай приемане на монашество

Б ъ л ѣ ж к и.

Умоляватъ се християнскиѣ Добротворно-просвѣтни Братства да съобщаватъ въ редакцията всѣка по-важна проява и събитие въ живота имъ или на религиозния животъ въ града, за да се хроникира въ „Християнка“.

Прѣзъ II-та годишнина на „Християнка“ ще се печататъ малки разкази и статийки, които да могатъ да ставатъ за декламации въ религиознитѣ утра, давани отъ братствата, сжщо ще се печататъ и малки религиозни сценички.

Комунистически агитатори срѣдъ народа. В. „Русь“ (1 III 1924 г.)

съобщава, че Централниятъ комитетъ на комунистическата партия въ Русия наредилъ да се изпратятъ по селата изъ Русия 3,000 комунисти и комунистки агитатори. Първоначално тѣ щѣли да бждатъ назначавани, а послѣ постепенно длъжността имъ да стане изборна.

И у насъ въ врѣме на миналия режимъ комуниститѣ бѣха организирали агитаторски дружини.

Сп. Християнка ще започне да излиза въ увеличенъ обемъ при досегашния год. абонаментъ, ако броя на абонатитѣ се увеличи значително.

Добри хора подигат въпроса да се обмисли часъ по-скоро въпроса за написване и отпечатване конспективни ръководства за религиозни бесѣди по всички клонове на богословската наука (апологетични, религиозно-нравствени, литургически и пр.), като всѣки авторникъ дава конспективно богатъ материалъ за подобни бесѣди (сказки и пр.), а използуващиятъ ги сказчикъ самъ да си ги разширява и облича въ една или друга форма.

Въпросътъ е важенъ. Върваме, че и той въ най-скоро врѣме ще бѣде обсъденъ и реализиранъ.

Въ Египетъ. Каиро — това е столицата на Египетъ. Голѣмъ, красивъ градъ. По голѣмъ отъ Цариградъ. По красота по хубавъ отъ Виена. Двойни трамвайни линии, електрическо освѣтление, великолѣпни здания, широки улици, красиви палмови градини и пр. и пр. . . Ние сме отъ двадесетъ дни тукъ. Не далеко отъ града се намиратъ величественитѣ египетски пирамиди и историческия свинксъ, които вече бѣхме видѣли, но пожелахме да видимъ и величествената Сахара. И една сутринъ, въ 7^{1/2} часа, потегляме Сборенъ пунктъ главната гара. Инициатива взема испанския консулъ, който дойде съ сестра си, мжжатъ ѝ, двѣтъ имъ госпожици, двама англичани лѣкари съ женитѣ и госпожицитѣ си. Отъ гарата потеглихме съ трамвая. При спирката, на която слѣзохме се намира разкошната вила на сестрата на консула. Тукъ бѣхме на обѣдъ и отъ тукъ на двѣ камили вземахме провизии. На други петъ камили и нѣколко ослета се качихме пъкъ ние и потеглихте. Ето ни прѣзъ свинкса, а слѣдъ малко и прѣдъ пирамидитѣ. Не се задоволихме обаче само съ това. Ис-

каме да навлѣземъ навжтрѣ въ Сахара и въ нея да ношуваме. Потегляме изъ нейния пѣсъкъ. Камилитѣ подушиха своето царство и бързо, бързо почнаха да вървятъ. Непривикнали да яздимъ на камили, отначало рискувахме да бждемъ прѣметнати и отхвърлени въ пѣска, ала скоро свикнахме на хода на камилитѣ и добихме умѣние да се пазимъ. Начело вървѣше англичанина. Ние, сестритѣ вървѣхме по-послѣ. По едно врѣме едната отъ насъ започна да пѣе химна на „Бѣлия Кръстъ“. Веднага и другата подвзе, обаче намѣсто „въ морето на живота“, пѣхме „въ морето на Сахара“. . . Изминахме около петъ тамошни мили. Ето ни прѣдъ осемъ обтегнати палатки. Слѣзохме. Нанзкачеха англичани — туристи, весела приятна компания, която отъ 20 дни прибивава тукъ и се любува на дивата пустиня. Гостувахме имъ три часа. Неискаха да ни пустнатъ, но ние продължихме пжтя си, като при раздѣлата и трѣването запѣхме: „Напрѣдъ съ Христа въ Сахара“. . .

Нова още по-дивна гледка, още по поразителна за нашето око. Залѣзъ е на слънцето, което малко по малко се губи задъ необятната пѣсъчна равнина.

Въ 7 часа спрѣхме, за да се обтегнатъ нашиѣ палатки. Всички на работа и въ 10 минути всичко готово: огнѣтъ запаленъ, чайникътъ ври и вечерята е готова. Изправяме се всички на молитва, слѣдъ което се прибираме за сънъ. Нощта е топла, душна, ала приятна. Рано въ 4 часа сутринята се чува свирка. Всички на крака. Бързо опаковаме багажа, натоварваме го, качимъ се на камилитѣ и отново: „Напрѣдъ съ Христа“. . .

Нова картина, нова прѣлестъ — изгрѣвъ на слънцето, огнено червено, въ шесторни кржгове, все по-голѣми и по-голѣми, — отражения което тукъ за пръвъ пжтъ виждамъ. Бързо се губѣха овалитѣ, докато, най-послѣ, изкача цѣлото. . . .

Нови два часа пжтъ. Стигнахме новъ лагеръ. Хора познати на нашитѣ спжтници. Слѣзохме. Прѣдъ величието на Твореца, прѣдъ величието на всичко, което е прѣдъ тебе. неволно дигашъ очи и се молишъ Богу, чувствувайки своето нищожество. Едва ли другъ пжтъ човѣкъ може да приживѣе подобни минути. потеглихме назадъ. Слѣдъ безпирно яздене вечерята, около 6 часа, отново сме прѣдъ свинкса и пирамидитѣ. Тукъ ни чакаха два автомобиля, съ които се прибрахме въ града. Въ слѣдната книжка ще продължимъ бѣлѣжнитѣ си.

Сестра Надежда.

Св. Библия на български.

Прѣведената отъ Св. Синодъ Библия на български езикъ, вече е сложена подъ печатъ. Голѣмитѣ, обаче, разноски, които сж нуждни за отпечатването ѝ наложиха да се събератъ прѣдварително абонати. И Св. Синодъ се е разпоредилъ въ тоя смисълъ до епархийскитѣ началства, а тия до свещеницитѣ. Ние вѣрваме, че всѣка една православна кжща не ще се поскъпи да си купи по една Библия. Вѣрваме сжщо, че добритѣ и ревностни християни ще се потрудатъ за разпространението ѝ като запишатъ абонати.

Гоститѣ на „Бѣлия Кръсть“. Почти всѣки празникъ отъ Рождество Христово до сега „Бѣлия Кръсть“ се посѣщава отъ гости изъ селата на цѣлата Софийска

околия. Посѣщенията ставатъ масово отъ отдѣлни села, Наприм. единъ празникъ отъ 2—3 села, другъ отъ други 2—3 и пр. Гоститѣ пристигатъ срѣщу празника и на другия день си заминаватъ. Имало е случаи, когато гости отъ села на 30 километра отстоящи отъ монастыря сж идвали и то масово, съ женитѣ и дѣцата си въ най-голѣмъ студъ. Братството по срѣща гоститѣ си най-радушно. Въ тѣхна честь служи всенощно бдение, общъ маслосветъ, Св. Литургия, устройва духовни бесѣди и тържествено ги изпраща. Подиръ гоститѣ братството прави немалко разходи, обаче и самитѣ гости се отсрамватъ: обрадвани отъ добрия приемъ, тѣ веднага събиратъ пожертвувания, които винаги покриватъ направенитѣ разходи. Независимо отъ това, гоститѣ записватъ помощи въ натура за братството—храна, добитѣкъ, които наново почти двойно покриватъ направенитѣ разходи. Братството е много обрадвано, че въ скоро врѣме се разпрѣсна лошото настроение срѣдъ близкитѣ села, което бѣха създали миналата година хора заинтересовани и врагове на църквата срѣщу „дѣлото на „Бѣлия кръсть“. Сега християнитѣ отъ с. Курило, Гниляне, Кжтина, Кумарица и пр. бѣха мили госта на Братството и незнаяха, какъ да го нахвалятъ и да му се нарадватъ.

Дири се излѣзлата на български книга: „Живота на Светиитѣ“, както и — „Рѣшенията на Вселенскитѣ събори“.

Коиито иматъ тия книги и могатъ да ги доставятъ, да съобщатъ на *Андрей Г. Петровъ* въ градъ Свиленградъ.

П о щ а

Бургасъ, Г-жа Нонка Н. Кирова ни пише: „Първата годишнина на сп. „Християнка“ прочетохъ отъ една моя съсъдка и много ми хареса, особено тенденцията за не потъпкване на нашата свѣта вѣра, за нейното възтържествуване. Очаквамъ съ най-голъмо нетърпѣние да получавамъ това толкова назидателно списание, за да подслади живота ми“.

Отъ с. Калагларе Свещ. Г. Атанасовъ пише: Днесъ получихъ единъ брой отъ сп. „Християнка“ и сърдечно Ви благодаря. Ще се постарая до края на мѣсеца да абонирамъ нѣколко души отъ моята енория. Мога да Ви се похваля, че имаме отлично братство, братственъ хоръ състоящъ се отъ 22 дѣвици, които пѣятъ въ църква. Въ празнични дни църквата ни се пълни особено съ младежи, обстоятелство, което ми дава голъма енергия за работа и ме застава да търся и азъ по-голѣми познания.

Отъ Карлово Дяк. Георги п. Нешевъ пише: Както сп. „Християнка“ така и листоветъ „Вѣра и животъ“ ми се харесаха много. Абонаткитѣ сж доволни отъ списанието и, както казваше една отъ тѣхъ, съ голъма наслада го чела и винаги желае да бжде абонатка, защото ѝ откривало нови пжтища въ живота, — Списанието е тжкмо за днешното врѣме, защото наистина открива нови пжтища за живота и служи като факелъ за блуждающитѣ души. —

Отъ Камбре (Франция) 60 годишната сестра на руския професоръ Лопатинъ — Ек. М. Лопатинъ и 65 годишната Олга Еремиева прѣдседателка на Московската община

на милосърднитѣ сестри, ни пишатъ: „Приготвили сме Ви много интересни брошури и книги, които ще Ви донесемъ, но ако е рѣкълъ Господъ да дойдемъ въ София. Приготвили сме и нѣколко статийки за „Християнка“ Много, много има за разказване по работата на женскитѣ ордени тукъ. И знаете ли, че вашия „Бѣлъ кръстъ“ въ много отношения е сходенъ съ тукашнитѣ ордени? Екат. Михайлова често разказва въ тукашнитѣ манастири за Вашето свето дѣло, което, може би, малко се разбира отъ окръжаващитѣ Ви, ала да сте отиѣкждѣ тукъ, да видите съ какъвъ интересъ тукашнитѣ сестри слушатъ за него. Често си спомваме за Курилския манастиръ, за ония прѣживени отъ насъ впечатления миналата година всрѣдъ братството на Бѣлия Кръстъ. Радостно си спомняме съ какво чувство на велико творчество бѣше всичко отъ васъ наредено и всѣкога се молимъ за вашето дѣло. Молимъ ви се, пишете ни подробно какъ върви то. и . . .

Ний разбрахме, че само при строгия манастирски животъ. при беззавѣтното служение Христу, могатъ да израстатъ духовно истински служителки, настоящи милосърдни сестри, работещи на нивата Господня заради и въ името Христово. Това, въ каквото днесъ сж се обърнали милосърднитѣ сестри, е жалка карикатура! Да се продължава така не бива за хората, искрено вѣрващи и стремящи се къмъ Христовия Кръстъ, споредъ Евангелскитѣ завѣти. Вие разбирате това и драго ми е да Ви пиша.“

Книгописъ

В. Пробуда — Самоковъ — Ихтиманъ, седмиченъ вѣстникъ за народа.

Къмъ напрѣдъкъ или къмъ пропастъ, цѣна 5 лв. Това е ново съчинение на св. Видинския митрополитъ Неофитъ. Въ него се разглежда въпроса — въ кой пѣтъ се тласка народа отъ раздоритѣ и религиознитѣ секти. То е увлѣкателно и живо написано съ свойственното на Високопрѣосвещения Неофитъ перо и е цѣненъ приносъ за сегашно врѣме. Прѣпоръчваме го на читателитѣ си.

Духовна искра, — вѣстникъ, урежданъ отъ Правосл. Християн-

ско братство „Св. Ив. Рилски“ въ Кюстендилъ. Годиш. абонаментъ 10 лв.

Народенъ Стражъ — полумѣсечно списание на Софийската епархия.

Духовна култура, безплатно приложение на Цър. Вѣстникъ съ отлично отбрано четиво.

Животъ и акатистъ на Св. София, Вѣра, Надежда и Любовь. Прѣвелъ и издава Охридски митрополитъ Борисъ. Цѣна 5 лв. Житието е вѣщо написано отъ самия Високопрѣосвещенъ Митрополитъ и ние горещо го прѣпоръчваме на всички читатели.

Къмъ абонатитѣ на „Християнка“

Тѣ се умоляватъ :

1) Да си изплатятъ абонамента, ако не сж го платили. Особено това се отнася до отцитѣ свещеници, мнозина отъ които не сж платили.

2) Да съобщатъ въ редакцията : желаятъ ли да получаватъ „Християнка“ и прѣзъ II год., за да можемъ да се ориентираме, а не като прѣзъ тая, та да се изчерпва списанието.

На всички стари абонати, изплатили I-та год., ще пращаме и II-та, като ги считаме за редовни абонати. Които не искатъ да получаватъ списанието за II-та година, нека съ писмо ни съобщатъ това.

ОТКРИВА СЕ ПОДПИСКА

ЗА II ГОДИШНИНА

СП. „ХРИСТИЯНКА“

„Християнка“ се появи въ нашия животъ въ едно време на крушение идеали и цѣнности въ душата на българина. Застрашено бѣше съществуването на отечеството, застрашено бѣше съществуването на сѣмейството и на всички блага, които прѣзъ течение на столѣтия ни е дала човѣшката култура.

Тогава „Християнка“ се яви и издигна знамето Христово, като призова българката Християнка здраво да застане подъ това знаме и не се поддава на никакви противни Христу проповѣди. . .

И „Християнка“ биде посрѣщната отъ всички и отъ всѣкъдѣ най-радушно. Нейнитѣ абонати бързо растѣха: хиляда, двѣ, три, а напоследѣкъ и четири хиляди. Въ много градове на царството тя има вече по стотина абонати, а въ по-голѣмитѣ и по двѣстѣ и повече. Но има градове, къдѣто „Християнка“ не се получава. Въ селата пъкъ — съвсѣмъ малко. Нуженъ е *походъ* за разпространение на „Християнка“ по градове и села! Нека тя стане настолна книга въ всѣко сѣмейство. Нека всѣка добра майка има „Християнка“ за своя учителка и сѣвѣтница — всѣка и въ градъ и въ село. . .

И тоя *походъ* трѣбва да се извърши отъ самитѣ абонати на „Християнка“. Всѣки има роднини и познати, било въ града си, било въ провинцията. Прочее, не е трудно да запише човѣкъ 2 — 3 нови абонати. Нека всѣки си постави за дългъ да стори това, като прибере абонамента и го внесе въ редакцията. Въ такъвъ случай, „Християнка“ не само ще продължава да излиза редовно, но и ще може при сжщия абонаментъ да се подобри и външно и вътрѣшно.

При сжщата програма, сжщия абонаментъ, сжщия форматъ и качество на хартия „Християнка“ ще излиза и прѣзъ II година — 10 книжки. Всичко което се отнася до нея ще се изпраща на адресъ: *София, св. Синодъ* — редакция на „Християнка“, макаръ администрацията да бжде прѣхвърлена всецѣло къмъ братството „Бѣлъ Кръстъ“, отъ къдѣто ще се експедира вече списанието.

Който запише 6 абонати прѣдплатени, получава даромъ едно течение. Разрѣшава се внасяне абонамента на два пжти — по 20 лева.

Прочее, драги абонати, на *походъ* за разпространение на „Християнка“! Редакцията отъ идната книжка ще почне да печата имената на всички, които сж се постарали да запишатъ нови абонати.

Разпространявайте „Християнка“! Благословение на всички онѣзи добри християни, които се потрудатъ за свѣлото дѣло.

Редакцията

ЦЪНА 8 ЛЕВА

ИЗДАВА БЪЛИЯ КРЪСТЪ НА БЪЛГ. ПРАВОСЛ. ЦЪРКВА,
УРЕЖДА РЕДАКЦИОНЕНЪ КОМИТЕТЪ.

ВСИЧКИ МАТЕРИАЛИ СЕ ИЗПРАЩАТЪ ДО РЕДАКЦИЯТА
НА СП. „ХРИСТИЯНКА“ — СОФИЯ. СВ. СИНОДЪ.

Печатница „ПОЛИТИКА“ — ул. „Раковски“ № 80 — София.
Телефонъ № 284.